

Несия Ланиаго,
Джанфилино Пиетра

ДА
ЖИВЕЯТ
БАБИТЕ

София
2009

Nessia Laniado, Gianfilippo Pietra

VV i nonni

Red Edizioni, Milano © 2006

ДА ЖИВЕЯТ БАБИТЕ

В преоткриване на една роля, важна откакто свят светува

© Всички права на български език запазени

© **Илияна Михайлова**, превод 2009

ИК "ТАРА"

ISBN 978-954-9723-06-9

ЗА КНИГАТА

Съвременните баби и дядовци в развитите страни не приличат много на едновременните. Разбира се, отношението на обич продължава да ги свързва с деца и внуци, но тяхното присъствие и роли са променени до голяма степен и в много отношения изглеждат нови.

Благодарение на по-голямата продължителност на живота и на по-доброто здраве, на което се радват, често днешните баби и дядовци са активни хора с разнообразни интереси. Отпаднала е древната им функция да съхраняват и предават знанието от поколение на поколение. През вековете прогресът във всички области, особено в социалните и технологичните, постави бабите и дядовците в друга позиция - за да не бъдат „отхвърлени“ и да останат „в крак с времето“, от тях се изисква не да обучават, а самите те да учат. Нещо, което много от тях и правят. Тази книга отразява една интересна очертваща се тенденция и предлага на читателите полезни решения.

СЪДЪРЖАНИЕ

Защо тази книга	8
Новите баби и дядовци	10
Баби, дядовци и внуци разказват	17
Да се научим да бъдем баби и дядовци	25
Лошите навици на бабите и дядовците	46
Баби и дядовци за многократна употреба	59
Истории за обикновено неразбирателство	69

Съжителства и конфликти	82
Доведени баби и дядовци	90
Когато се развеждаме и с баба и дядо	96
Баби и дядовци - родители	105
Баби, дядовци и внуци - една незаменима връзка	118
Как да разкажем приказка	137

ЗА АВТОРИТЕ

Несия Ланиадо е писателка и журналистка, специалист по семейна терапия. Освен като редактор на популярните италиански списания за родители „Жена и майка“ и „Заедно“, тя е известна като автор на много творби на здравна тематика. В България Несия Ланиадо е позната с книгата си „Когато мама и татко работят много“, издадена от ИК ТАРА. Джанфилипо Пиетра е журналист, има в актива си различни публикации и от дълги години се интересува от хранене, екология и медицина.

ЗАЩО ТАЗИ КНИГА

Да се напише книга за бабите и грядовците може да изглежда лесно начинание. По принцип бабата и грядото са символ на стабилност, традиция, обичаи, дори покой.

Но колкото повече се задълбочаваме в откриването на сложните взаимоотношения между баби, грядовци, внуци, деца, сватове и говедени баби и грядовци, толкова повече си даваме сметка, че образите на бабата и грядото като граничен пазител на традициите в полусянката на семейното ядро са се разрушили.

Днес бабите и грядовците могат да имат динамична роля в често разклатеното семейно равновесие или абсолютно обратното, да отстояват една тяхна самостоятелност с независими дейности или нови съюзи.

Затова ни се стори, че най-добрият начин да опишем сложността на тези отношения, без да искаме да налагаме строги схеми по отношение на кипящата магма на планетата на бабите и грядовците, е да накараме главните герои да говорят.

От многобройните интервюта, които направихме, произлезе една сложна картина. Тя предлага на всеки един от нас - родители, баби, дядовци, деца и внуци - възможността да се отъждествим в различните истории, за да задълбочим и обогатим връзката с хората, които обичаме най-много, както разбираме и уважаваме техните различни потребности.

НОВИТЕ БАБИ И ДЯДОВЦИ

Всеки е свободен

Баба Ракеле казва, че всеки е свободен да прави това, което иска.

Микол, на 2 г. и половина

Човек може да избере дали да стане родител, но не и дали да стане баба или дядо. Синовете и гърците ни са тези, които решават и това неизбежно довежда до едно ново разпределение на ролите, компетенциите и функциите; стимулира неочаквана енергия, носи удовлетворение, но може да създаде и конфликти.

Новото поколение баби и дядовци, често все още активно работещи, не могат или не желаят да бъдат дегегледачи по цял ден, нямат време да правят торти, може би са забравили приказките; но тяхното присъствие, макар и от време на време, е все пак съществено за растежа на техните внуци.

Разкрива го изследване, проведено през 2001 г. от италианската асоциация „Help me“, сформирана от

психолози доброволци. Проучването е проведено сред 500 деца на възраст между 6 и 12 години, с проблеми в семейството. Резултатите показват, че децата, израснали без възрастни хора в семейството, имат повече проблеми при социалната си интеграция:

- 47% от децата, особено момчетата, израснали без баба и дядо, са проявили по-голяма склонност към насилие.

- Децата, лишени от фигурата на бабата и дядото, се оказват по-бавни в процеса на усвояване на учебния материал (18% от случаите); научили са се по-бавно да се изразяват устно (27%); срещат по-големи трудности при социалната си интеграция (36%); по-трудно им е да се социализират с връстниците си (15%); гледат предимно телевизионни програми, съдържащи насилие (80%).

- Въпреки че често не осъзнава влиянието, което оказва, поне един дядо или една баба в семейството прави децата:

- по-добри в училище (19%);
- по-предразположени към връстниците си (22%);
- по-възпитани (38%);
- по-уверени в себе си (52%);
- по-малко податливи на внушенията от страна на телевизията и рекламите (47%).